

Syn. Naar jeg altsaa gaar ud fra een Forsætning, er det dog ikke billigt at tillægge mig en anden, som jeg udtrykkelig har fralagt mig. At Synet i det Væsentlige er et kirkeligt, saaledes som det nu er indrettet, da Provsterne jo have en saa væsentlig Andeel i Udnavnelsen og en Provst skal lede det, troer jeg ikke med Nette kan negtes.

N. Sags: Da denne Lov først kom fra Regjeringens Hænder ud i Verden, fik Kirke-eierne her i Landet en ikke ringe Skræk; saaledes veed jeg flere Tilfælde, hvor man strax forsøgte paa at afhænde denne Eiendom, som man meente var bleven mindre sikker, end den hidtil havde været i Handel og Wandel. Men det synes nu, efter den Skæbne, Loven har haft paa et andet Sted, at Skrækken ikke har været begrundet; thi Loven seer i ethvert Fald ikke farlig ud for Kirkeeierne. Jeg kan ikke negte, at efter som Alt er gaaet frem her i Landet, og efter som Private søge mere og mere at forbedre deres Huse og faae dem til at have et pynteligt og hyggeligt Indre, er det ikke rimeligt at forlange, at ogsaa vore Kirker skulle bedre vedligeholdes og ikke saa nødtørftigt som muligt sættes istand, for at kunne udholde et Syn. Jeg finder, at vi her i Landet bør gaae frem i denne Henseende som i andre Ting, og at Menighederne have et billigt Krav paa, at de kunne besøge en Kirke uden at stødes eller generes alfor meget af dens daarlige eller upassende Tilstand. — Jeg skal naturligviis ikke her indlade mig paa denne vidtløftige Lovs Smaabestemmelser; det, der bevægede mig til at tage Ordet, var den Opfordring, vi paa en Maade fik af den ærede Minister til her at gjøre en saadan Forandring i Loven, som kunde bringe den i dens vigtigste Punkt tilbage i den Skikkelse, hvori den oprindeligt var foreslagt, ved nemlig at vedtage Bestemmelser, hvorved det blev en Forpligtelse for Kirkeeierne at skaffe Menigheden Plads i Kirken. Jeg skal følge den ærede Minister, men dog med nogen Ind-

skrænkning, idet jeg troer, at han vil være enig med mig i, at man ikke kan tage en saadan Bestemmelse som ubetinget gjældende overalt. Efter min Mening er den Egn, hvor Hartkornet hder Tiende til Kirkeeieren, berettiget til indenfor visse Grændser og under almindelige Forhold at fordrø, at Kirkeeieren skal skaffe Saameget tilbygget, som der behøves, enten fordi Folkemængden er taget til, eller fordi Foll nu vilse at gaae mere i Kirke, end det før har været Tilfældet. Den ærede Minister vil altsaa see, at der er mangfoldige Tilfælde, hvor det i højeste Grad vilde være ubilligt at fordrø, at der enten skal bygges en ny Kirke i Sognet, eller sættes et Stykke til Kirken for en Befolkning, som oprindeligt slet ikke har havt Noget med det hele Forhold bestille. Dette maa vistnok nærmere undersøges, og det bliver tillige uidentviveligt nødvendigt at vedtage adskillige Bestemmelser, for at gjøre det muligt for Kirkeeierne virkelig at efterkomme et saadant Paabud. Lader os tage det Tilfælde, at En eier en Kirke, dens Tiende, og at han er forpligtet til at vedligeholde Kirken, men at han er stærkt behæftet, at han er ude af Stand til at skaffe sig det Beløb contant som det vilde koste at bygge Saameget til Kirken, som det maatte være nødvendigt; i saa Fald bør Statskassen efter min Mening komme ham til hjælp med et billigt Lån, med et rimeligt Afdrag, for at ikke hans hele Eiendom, eller Quasi-Eiendom, hvad man nu vil kalde det, skal gaae tabt for ham; thi man kan naturligviis ikke, ved at fordrø Tilbygninger, komme længere, end til Eiendommens Værdi. Dersom der kan gives saadanne Bestemmelser, som ikke i den Grad, som det oprindeligt var foreslaet, gjøre det til en almindelig Pligt overalt at bygge til, og dersom der hdes en saadan, vistnok i mange Tilfælde høist fornøden, Assistance fra Statens Side, saa skal jeg være med at følge den ærede Ministers Opfordring til at gjenindsætte en Bestemmelse i Loven i den af ham antydede Retning.